

Βρυξέλλες, 1.7.2020
COM(2020) 276 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Στήριξη της απασχόλησης των νέων: Γέφυρα προς την απασχόληση για την επόμενη
γενιά**

«Κανένα κράτος μέλος δεν θα πρέπει να χρειαστεί να επιλέξει μεταξύ της ανταπόκρισης στην κρίση ή της επένδυσης στους ανθρώπους μας. Ως εκ τούτου, το μέσο Next Generation EU αυξάνει τη στήριξη προς [...] την απασχόληση των νέων. Διασφαλίζει ότι οι άνθρωποι θα αποκτήσουν τις δεξιότητες και την κατάρτιση και την εκπαίδευση που χρειάζονται για να προσαρμοστούν σ' αυτόν τον ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο¹.»

Ursula von der Leyen, πρόεδρος της Επιτροπής

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΓΕΝΙΑ

Με γνώμονα τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, η Επιτροπή χάραξε το πρόγραμμά της για μια κοινωνική Ευρώπη ήδη από την αρχή της θητείας της², με τους ανθρώπους στο επίκεντρό του. Έκτοτε, η Επιτροπή έδωσε προτεραιότητα στις εργασίες που αποσκοπούν στην υποστήριξη των νέων και υλοποιεί την υπόσχεσή της. Ενισχύει την εκπαίδευση και την κατάρτιση, προωθεί την απασχόληση των νέων, διασφαλίζει δίκαιους όρους εργασίας και βελτιώνει την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία για όλους, διότι οι νέοι είναι η επόμενη γενιά και αξίζουν κάθε ευκαιρία για να αξιοποιήσουν πλήρως το δυναμικό τους για τη διαμόρφωση του μέλλοντος της ημετέρας μας.

Η πανδημία COVID-19 ανέδειξε την ανάγκη να παραμείνουμε σ' αυτόν τον δρόμο και να αναπτύξουμε μεγαλύτερη ταχύτητα. Αν και η πανδημία είναι μια κρίση που αφορά πρώτα και κύρια τον τομέα της υγείας, ο αντίκτυπός της βύθισε την ΕΕ σε βαθιά ύφεση³. Η αύξηση των αιτημάτων για παροχές ανεργίας προοιωνίζεται νέες προκλήσεις. Η ανεργία θα αυξηθεί σε όλες τις ηλικιακές ομάδες, αλλά οι νέοι έχουν ήδη πληγεί δυσανάλογα⁴. Πάνω από ένας στους έξι νέους σταμάτησαν να εργάζονται μετά το ξέσπασμα της κρίσης⁵. Πολλοί από αυτούς εργάζονταν σε τομείς που πλήττονται έντονα, όπως η παροχή καταλύματος, η διατροφή, οι τέχνες, η ψυχαγωγία, το χονδρικό και το λιανικό εμπόριο⁶. Άλλοι προσπαθούν τώρα να εισέλθουν στην αγορά εργασίας, τη στιγμή που στους εν λόγω τομείς δεν γίνονται πλέον προσλήψεις.

Τώρα είναι η ώρα τόσο για τα κράτη μέλη όσο και για τα ευρωπαϊκά όργανα να στρέψουν την προσοχή τους στην επόμενη γενιά. Γνωρίζουμε από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση ότι δεν θα πρέπει να καθυστερήσουμε την

---

¹ Ομιλία της προέδρου, κυρίας von der Leyen, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στις 27 Μαΐου 2020.

² Ανακοίνωση με τίτλο «Μια ισχυρή κοινωνική Ευρώπη για δίκαιες μεταβάσεις», COM(2020) 14 final.

³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2020): Ευρωπαϊκές Οικονομικές Προβλέψεις, άνοιξη 2020.

⁴ ΔΟΕ (2020), Preventing exclusion from the labour market: Tackling the COVID-19 youth employment crisis. (Πρόληψη του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας: Αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης της COVID-19 στην απασχόληση των νέων).

⁵ ΔΟΕ (2020), ILO Monitor: COVID-19 and the world of work (Fourth edition) [Η νόσος COVID-19 και ο κόσμος της εργασίας (τέταρτη έκδοση)].

⁶ McKinsey & Company (2020), Safeguarding Europe's livelihoods: mitigating the employment impact of COVID-19.

αντίδρασή μας. Οι πρώιμες ενδείξεις προβλημάτων, αν αγνοηθούν σήμερα, μπορεί να προκαλέσουν ανεπανόρθωτη βλάβη μέσα σε λίγα χρόνια. Με την ευελιξία που παρέχουν οι επενδυτικές πρωτοβουλίες της Επιτροπής για την αντιμετώπιση του κορονοϊού, πολλά κράτη μέλη έθεσαν γρήγορα σε εφαρμογή προσωρινά μέτρα για την καταπολέμηση της κρίσης. Με τη βοήθεια του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), διατηρούν θέσεις εργασίας και αντισταθμίζουν τις διαταραχές που επήλθαν στην εκπαίδευση και την κατάρτιση κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Επιπλέον, το νέο μέσο προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE)⁷ θα καταστήσει δυνατή τη χορήγηση δανείων ύψους έως και 100 δισεκατομμυρίων ευρώ, που θα στηρίζουν τα εθνικά συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα για τους αυτοαπασχολούμενους. Με βάση την πρόταση της Επιτροπής για την πρωτοβουλία Next Generation EU⁸, το επόμενο λογικό βήμα είναι να βοηθηθούν οι νέοι να διαμορφώσουν την ανάκαμψη της Ευρώπης.

Αυτές οι κοινές προσπάθειες αναμένεται να οδηγήσουν στην αύξηση των ευκαιριών για όλους τους νέους. Για τους νέους σε πολλά κράτη μέλη, πρόκειται για τη δεύτερη οικονομική ύφεση που βιώνουν στη νεαρή τους ζωή. Ένα άτομο που έγινε 18 ετών στο αποκορύφωμα της προηγούμενης κρίσης στον τομέα της απασχόλησης των νέων είναι τώρα μόλις 25. Οι προκλήσεις μπορεί να είναι χειρότερες για ομάδες που υφίστανται διακρίσεις ή για ευάλωτες ομάδες, καθώς η οικονομική ύφεση τείνει να διευρύνει τις ανισότητες. Οι νέοι που προέρχονται από ευπαθείς ομάδες, όπως οι νέοι από φυλετικές και εθνοτικές μειονότητες, οι νέοι με αναπηρία ή οι νέοι που ζουν σε ορισμένες αγροτικές, απομακρυσμένες ή μειονεκτούσες αστικές περιοχές, αντιμετωπίζουν πρόσθετα εμπόδια για την είσοδό τους στην αγορά εργασίας⁹. Για παράδειγμα, οι νέοι με αναπηρία παρουσιάζουν σημαντικά χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης σε σχέση με τα άτομα χωρίς αναπηρία¹⁰, ενώ οι μετανάστες και οι πρόσφυγες, που αποτελούν όλο και μεγαλύτερο ποσοστό της νεολαίας μας, αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα εμπόδια και διακρίσεις. Οι νέες γυναίκες έχουν επίσης πληγεί σοβαρά από την κρίση. Θα χρειαστούν ενεργητικές και στοχευμένες πολιτικές για την κάλυψη όλων.

---

⁷ ΕΕ L 159 της 20.5.2020, που προτάθηκε από την Επιτροπή στις 2 Απριλίου 2020.

⁸ COM(2020) 441 final/2.

⁹ Η αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού απαιτεί τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης όλων των πολιτών, ανεξαρτήτως φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού, καθώς και των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών. Επιπλέον, το πρόβλημα αυτό συνδέεται με τον εν εξελίξει προβληματισμό σχετικά με τη δημογραφική αλλαγή, ο οποίος εξετάζει τη διαρροή εγκεφάλων και την επιτεινόμενη μείωση του πληθυσμού στις περιοχές που πλήττονται ιδιαίτερα από το φαινόμενο αυτό [COM (2020) 241 final].

¹⁰ Σύμφωνα με το ANED (Πανεπιστημιακό Δίκτυο Ευρωπαίων Εμπειρογνομόνων σε Θέματα Αναπηρίας), που χρησιμοποιεί στοιχεία από τις στατιστικές SILC (στατιστικές για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης) του 2016, το ποσοστό απασχόλησης των νέων με αναπηρία ηλικίας μεταξύ 20 και 29 ετών ήταν μόλις κάτω από το 45 % και το χάσμα απασχόλησης σε σχέση με τους νέους χωρίς αναπηρία αυξήθηκε μεταξύ του 2008 και του 2016.

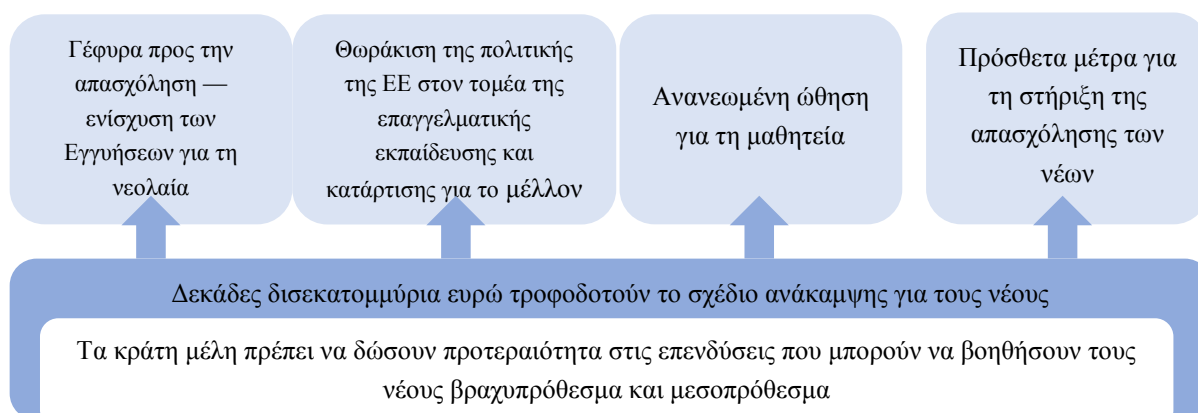

Οι πρωτοβουλίες που παρουσιάζονται στην παρούσα ανακοίνωση συμβάλλουν στη στρατηγική της Επιτροπής για ανάκαμψη από την πανδημία COVID-19. Διασφαλίζουν την εγγραφή της ψηφιακής και της πράσινης μετάβασης της ΕΕ στο DNA των πολιτικών μας για την απασχόληση των νέων. Εφαρμόζουν τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και υποστηρίζουν τη νέα βιομηχανική στρατηγική. Άλλες προτάσεις της Επιτροπής, όπως το ευρωπαϊκό Θεματολόγιο Δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα, που εγκρίθηκε την ίδια ημέρα, συμβάλλουν επίσης στην τόνωση της απασχόλησης των νέων¹¹.

Στην παρούσα ανακοίνωση περιγράφεται λεπτομερώς ο τρόπος με τον οποίο οι προτάσεις για συστάσεις του Συμβουλίου σχετικά με μια «Γέφυρα προς την απασχόληση — ενίσχυση των Εγγυήσεων για τη νεολαία» (ενότητα 2) και σχετικά με την «Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα» (ενότητα 3), μαζί με μια ανανεωμένη ώθηση για τη μαθητεία (ενότητα 4), συμβάλλουν στη δημιουργία θέσεων εργασίας για τους νέους. Η ανακοίνωση παρουσιάζει επίσης ορισμένα πρόσθετα μέτρα για την επίτευξη αυτού του στόχου (ενότητα 5). **Οι προτάσεις της Επιτροπής για την πρωτοβουλία Next Generation EU και τον μελλοντικό προϋπολογισμό της ΕΕ θα επιτρέψουν την παροχή σημαντικής χρηματοδότησης από την ΕΕ για την απασχόληση των νέων (ενότητα 6). Εναπόκειται τώρα στα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα στις επενδύσεις, διότι η απασχόληση των νέων αποτελεί κατά κύριο λόγο δική τους ευθύνη.**

¹¹ COM(2020) 274 final. Η παρούσα ανακοίνωση συμπληρώνεται από τις επικείμενες προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση και τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και οι πρωτοβουλίες αυτές θα αποτελέσουν ολιστική απάντηση στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η επόμενη γενιά μας.

Στήριξη της απασχόλησης των νέων: Γέφυρα προς την απασχόληση για την επόμενη γενιά

2. ΓΕΦΥΡΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ — ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Τα τελευταία χρόνια η Επιτροπή στηρίζει τα κράτη μέλη στην προσπάθειά τους να προσφέρουν στους νέους τα μέσα για να εισέλθουν στην αγορά εργασίας. Το πρόγραμμα «Εγγυήσεις για τη νεολαία», το οποίο εγκαινιάστηκε κατά την κορύφωση της προηγούμενης κρίσης που έπληξε την απασχόληση των νέων, είχε σημαντικό μετασχηματιστικό αντίκτυπο σε πολλά κράτη μέλη. Δημιούργησε ευκαιρίες για τους νέους, με άξονα τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και την καινοτομία, και ενίσχυσε τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης. Από τότε που άρχισε να εφαρμόζεται, βοήθησε πάνω από 24 εκατομμύρια νέους σε ολόκληρη την ΕΕ να εισέλθουν στην αγορά εργασίας¹².

Η πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία «Γέφυρας προς την απασχόληση — ενίσχυση των Εγγυήσεων για τη νεολαία» βασίζεται στην εν λόγω σημαντική εργασία. Καθώς η μετάβαση από το σχολείο στην εργασία και η βιώσιμη ολοκλήρωση της αγοράς διαρκούν περισσότερο λόγω της μεταβαλλόμενης φύσης της εργασίας και των ζητούμενων δεξιοτήτων, η πρόταση διευρύνει και επεκτείνει την ομάδα-στόχο από όλους τους άνεργους ή τους μη ενεργούς νέους ηλικίας κάτω των 25 ετών σε όλους τους κάτω των 30 ετών. Υποστηρίζει μέτρα που αποσκοπούν στη δημιουργία θέσεων εργασίας, καθώς και διάφορα μέτρα ενεργοποίησης, όπως η παροχή συμβουλών γενικού χαρακτήρα, η ειδικότερη παροχή συμβουλών για θέματα σταδιοδρομίας και η παροχή υποστήριξης. Η σημερινή πρόταση ενισχύει την πρόληψη της ανεργίας και της αεργίας των νέων μέσω καλύτερων συστημάτων παρακολούθησης και έγκαιρης προειδοποίησης και

¹² Τα τοπικά σημεία επαφής για την εγγραφή στο πρόγραμμα «Εγγυήσεις για τη νεολαία» διατίθενται στον ιστότοπο Europa: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1218&langId=en>.

βελτιώνει την ποιότητα των προσφορών μέσω της σύνδεσής τους με τα πλαίσια ποιότητας που δημιουργήθηκαν πρόσφατα.

Η πρόταση αντιμετωπίζει δραστικά τα έμφυλα, τα φυλετικά και τα εθνοτικά στερεότυπα, ενώ παράλληλα υποστηρίζει την πολυμορφία και τη συμπεριληπτικότητα, μεταξύ άλλων και για τους νέους με αναπηρία. Ευτυχώς, πολλοί νέοι μένουν εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης για μικρό χρονικό διάστημα. Χωρίς τα υποκείμενα μειονεκτήματα που λειτουργούν γι' αυτούς ανασχετικά σε ατομικό επίπεδο, μπορούν να ξεπεράσουν σχετικά γρήγορα τις δυσκολίες που απορρέουν από τα απαγορευτικά μέτρα ή από τους οικονομικούς κύκλους. Ωστόσο, η κρίση δεν θα πρέπει να μας κάνει να λησμονήσουμε αυτούς τους οποίους είναι πιο δύσκολο να προσεγγίσουμε και οι οποίοι χρειάζονται εντατική και συχνά εξατομικευμένη υποστήριξη. Πράγματι, ορισμένοι νέοι κινδυνεύουν να βρεθούν εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, ιδίως εκείνοι που ανήκουν στις πιο ευάλωτες ομάδες των κοινωνιών μας και οι οποίοι αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, ακόμη και στις καλύτερες εποχές. Η σημερινή πρόταση μεριμνά για όλους και διασφαλίζει ότι κανείς δεν θα βρίσκεται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης για διάστημα μεγαλύτερο από τέσσερις μήνες, προτείνοντας πιο εξατομικευμένες και πιο στοχευμένες προσεγγίσεις. Υπογραμμίζει επίσης τη σημασία των εταιρικών σχέσεων, π.χ. με τους εργοδότες για την παροχή συμβουλών σχετικά με τον μεταβαλλόμενο χαρακτήρα της εργασίας, ή με τις υποστηρικτικές κοινωνικές υπηρεσίες για την παροχή βοήθειας στους μειονεκτούντες νέους, ώστε να επανέλθουν σε τροχιά απασχόλησης με διάφορους άλλους τρόπους.

Η σημερινή πρόταση συμβάλλει επίσης στην επιτάχυνση της απόλυτα απαραίτητης ψηφιακής και πράσινης μετάβασης, αναγνωρίζοντας τόσο τις ευκαιρίες όσο και τις αβεβαιότητες που τις συνοδεύουν. Επιτυγχάνει επίσης τον στόχο αυτόν με την αξιολόγηση και τη βελτίωση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων που χρειάζονται για την εύρεση εργασίας σε μια διαρκώς μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας. Κανένας νέος δεν θα πρέπει να εισέρχεται στην αγορά εργασίας χωρίς να διαθέτει τουλάχιστον τις βασικές ψηφιακές δεξιότητες, και η πρόταση προβλέπει βραχυπρόθεσμη και πρακτική προπαρασκευαστική κατάρτιση συνδεδεμένη με τις ειδικές ανάγκες κάθε νέου σε δεξιότητες. Οι κύκλοι εντατικών μαθημάτων, τα ανοικτά διαδικτυακά μαθήματα ή τα προγράμματα ταχείας πρακτικής κατάρτισης μπορούν να βελτιώσουν, ειδικότερα, τις ψηφιακές δεξιότητες των νέων και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την πράσινη μετάβαση, αλλά επίσης τις επιχειρηματικές δεξιότητες και τις δεξιότητες διαχείρισης σταδιοδρομίας. Η διαδικασία αυτή ενισχύεται περαιτέρω από το ευρωπαϊκό Θεματολόγιο Δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα.

Η πρόταση προβλέπει ένα πλαίσιο δράσης. Σε ολόκληρη την Ευρώπη υπάρχουν βέλτιστες

Στις πράξεις προτεραιότητας για τις οποίες μπορεί να κινητοποιηθεί ο προϋπολογισμός της ΕΕ περιλαμβάνονται εκπαιδευτικά σεμινάρια μικρής διάρκειας, ενισχυμένα συστήματα χαρτογράφησης, συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης και δυνατότητες παρακολούθησης (βλ. ενότητα 6).

πρακτικές. Η απασχόληση των νέων έχει καταστεί βασική προτεραιότητα στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Τώρα είναι η ώρα για τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους, να αφομοιώσουν τα διδάγματα και να κινητοποιήσουν τους χρηματοδοτικούς πόρους της ΕΕ (ενότητα 6).

Η πρόταση της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία «Γέφυρας προς την απασχόληση — ενίσχυση των Εγγυήσεων για τη νεολαία»¹³ συνοδεύει την παρούσα ανακοίνωση.

3. ΘΩΡΑΚΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Η μελλοντική οικονομική ανάκαμψη αποτελεί ευκαιρία για την επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ώστε να συμβάλει στη βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, την κοινωνική δικαιοσύνη και την ανθεκτικότητα της ΕΕ. Ενώ η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση μεριμνά όλο και περισσότερο για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση του ενήλικου πληθυσμού μας, διαδραματίζει επίσης καιρό ρόλο στην υποστήριξη της απασχόλησης των νέων, ιδίως μέσω της μαθητείας, που μερικές φορές ονομάζεται διττή μάθηση¹⁴. Ωστόσο, η πανδημία COVID-19 είχε τεράστιο αντίκτυπο στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, ενώ περισσότερο σοβαρά επλήγησαν ίσως η μάθηση με βάση την εργασία και η μαθητεία, λόγω της εστίασής τους στην πρακτική κατάρτιση και της άμεσης σύνδεσής τους με τον χώρο εργασίας¹⁵. Καθώς τα σχολεία και τα κέντρα κατάρτισης ήταν κλειστά και η μαθησιακή διαδικασία γινόταν εξ αποστάσεως, η εκπαίδευση και η κατάρτιση —συνήθως οι «βασικοί εξισωτικοί παράγοντες» των κοινωνιών μας— αγωνίζονταν να αντιμετωπίσουν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό των νέων.

Η θωράκιση των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για το μέλλον σημαίνει το συγχρονισμό τους με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, καθώς και τη δυνατότητά τους να προσαρμόζονται σε κάθε μελλοντική πρόκληση. Αυτό σημαίνει επένδυση στην ψηφιακή ετοιμότητά τους και εξασφάλιση της πρόσβασης κάθε εκπαιδευόμενου, εκπαιδευτικού και εκπαιδευτή στα απαραίτητα εργαλεία και τεχνολογίες.

¹³ COM(2020) 277 final.

¹⁴ Κατά τη διάρκεια της οικονομικής ύφεσης που προκλήθηκε από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση, η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αποδείχθηκε ουσιαστική συνιστώσα των προσπαθειών στήριξης της απασχόλησης των νέων. Ιδιαίτερα τα προγράμματα μαθητείας και τα βραχυπρόθεσμα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης που απευθύνονταν στους ανέργους κατάφεραν να αυξήσουν την απασχολησιμότητα.

¹⁵ Cedefop (2020), How are European countries managing apprenticeships to respond to the COVID19 crisis? (Πώς διαχειρίζονται οι ευρωπαϊκές χώρες τα προγράμματα μαθητείας για την αντιμετώπιση της κρίσης COVID-19;) Συγκεφαλαιωτική έκθεση βασισμένη σε πληροφορίες που παρασχέθηκαν από την κοινότητα εμπειρογνομόνων του Cedefop για τη μαθητεία.

Σημαίνει επίσης ενθάρρυνση της ανάπτυξης ενός ισχυρού συνόλου δεξιοτήτων για την ενδυνάμωση των ατόμων, με στόχο τον σχεδιασμό, την παραγωγή και τη διαχείριση προϊόντων και υπηρεσιών με περιβαλλοντικά βιώσιμο τρόπο και την παροχή στους εργοδότες του ειδικευμένου εργατικού δυναμικού που χρειάζονται.

Μια εκσυγχρονισμένη και πιο ευέλικτη πολιτική επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης θα επιτρέψει την ομαλότερη μετάβαση από τον κόσμο της εκπαίδευσης στον κόσμο της εργασίας. Θα συμβάλει στη μείωση του αριθμού των νέων εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης σε ολόκληρη την ΕΕ. Θέτει φιλόδοξους στόχους για την απασχολησιμότητα των εκπαιδευομένων στο πλαίσιο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (82 %), για την έκθεση σε μάθηση στον χώρο εργασίας (60 %) και για τη διεθνή κινητικότητα (8 %). Θα βελτιώσει επίσης την ποιότητα των προσφορών συνεχούς εκπαίδευσης και μαθητείας στο πλαίσιο των ενισχυμένων Εγγυήσεων για τη νεολαία, βοηθώντας τους νέους που έχουν ήδη δρομολογήσει τη μετάβασή τους από την εκπαίδευση στην εργασία και την αρχική τους μετάβαση από μια θέση εργασίας σε μian άλλη. Ταυτόχρονα, θα προωθήσει τη βελτίωση της διασφάλισης της ποιότητας των προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και την καλύτερη αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.

Η θωράκιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για το μέλλον απαιτεί τον ενστερνισμό τόσο της αριστείας όσο και της ισότητας. Τα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης θα πρέπει να καταστούν κέντρα επαγγελματικής αριστείας, τα οποία θα παρέχουν καινοτόμες λύσεις κατάρτισης, θα διευκολύνουν την πρόσβαση στην πλέον προηγμένη τεχνολογία και θα λειτουργούν ως εκκολαπτήρια επιχειρήσεων. Ταυτόχρονα, σημαίνει την ενεργό αντιμετώπιση των έμφυλων προκαταλήψεων και άλλων μορφών διακρίσεων λόγω φύλου και την προώθηση της ισότητας ευκαιριών μέσω μέτρων που προωθούν, για παράδειγμα, την ισορροπία των φύλων σε παραδοσιακά «ανδρικά» ή «γυναικεία» επαγγέλματα. Συνεπάγεται επίσης την άρση των εμποδίων που παρακωλύουν τη συμμετοχή των φυλετικών και εθνοτικών μειονοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά, των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και των ατόμων με αναπηρία — για τα οποία πρέπει να διασφαλιστεί η προσβασιμότητα.

Σήμερα εγκρίνεται πρόταση της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα¹⁶, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού Θεματολογίου Δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα.

¹⁶ COM(2020) 275 final.

4. ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ ΩΘΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑ

Οι μαθητευόμενοι τους οποίους εκπαιδεύουμε τώρα θα είναι εργαζόμενοι υψηλής ειδίκευσης σε λίγα χρόνια. Οι θέσεις μαθητείας οδηγούν στις δεξιότητες που χρειάζονται πραγματικά οι εργοδότες, ενώ οι μαθητευόμενοι κερδίζουν τις γνώσεις, τις πρακτικές ικανότητες και τα δίκτυα που χρειάζονται για την ομαλή είσοδό τους στην αγορά εργασίας και την ενεργό συμμετοχή τους στην κοινωνία. Οι θέσεις μαθητείας συμβάλλουν επίσης στην ταχεία ανάκαμψη της αγοράς εργασίας. Προσθέτουν ειδικευμένο εργατικό δυναμικό σε ευρύ φάσμα τομέων, ενισχύοντας την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα τόσο των μικρών όσο και των μεγάλων επιχειρήσεων σε ολόκληρη την ΕΕ. Τα προγράμματα μαθητείας θα πρέπει να ενθαρρύνονται και να υποστηρίζονται, όπως προβλέπεται στην πρόταση της Επιτροπής για μια επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση θωρακισμένη για το μέλλον..

Ενώ η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων μαθητείας διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στη διατήρηση και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης για τους νέους, τα προγράμματα αυτά επλήγησαν ιδιαίτερα από τα περιοριστικά και απαγορευτικά μέτρα που επιβλήθηκαν λόγω της νόσου COVID-19. Πολλές ΜΜΕ δεν είναι πλέον σε θέση να δεχθούν υποψηφίους λόγω έλλειψης πόρων και δραστηριότητας. Στο πλαίσιο αυτό, ορισμένα κράτη μέλη έχουν ήδη ζητήσει από τους εργοδότες να εντείνουν τις προσπάθειές τους για τη διατήρηση των προσφορών μαθητείας. Είναι δυνατή η λήψη χρηματοδότησης από την ΕΕ, η οποία μπορεί να συμβάλει στο να διασφαλιστεί ότι τα προγράμματα μαθητείας θα εξακολουθήσουν να διαδραματίζουν τον ζωτικό τους ρόλο στην ανάκαμψη της αγοράς εργασίας (ενότητα 6).

Οι πράξεις προτεραιότητας για τις οποίες μπορεί να κινητοποιηθεί ο προϋπολογισμός της ΕΕ περιλαμβάνουν άμεσες επιδοτήσεις για τους μαθητευόμενους σε ΜΜΕ και πριμοδοτήσεις για την τοποθέτηση μαθητευομένων από αφερέγγυες επιχειρήσεις σε άλλες επιχειρήσεις ή ενδοεταιρικά κέντρα κατάρτισης (βλ. ενότητα 6).

Η Ευρωπαϊκή Συμμαχία για Θέσεις Μαθητείας διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην κινητοποίηση περισσότερων από 900 000 ευκαιριών για νέους από τη σύστασή της το 2013. **Τώρα θα ανανεωθεί, ώστε να δοθεί ώθηση στη μαθητεία σε ολόκληρη την ΕΕ, η οποία θα συμβάλει στη σταθερή παροχή ποιοτικών και αποτελεσματικών τοποθετήσεων για τους νέους¹⁷.**

¹⁷ Η Συμμαχία ενισχύει την ποιότητα, την προσφορά και τη συνολική εικόνα των θέσεων μαθητείας σε όλη την Ευρώπη, προωθώντας παράλληλα την κινητικότητα των μαθητευομένων. Οι στόχοι αυτοί προωθούνται μέσω εθνικών δεσμεύσεων και εθελοντικών δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται από τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η ανανεωμένη Συμμαχία θα ζητήσει την ανάληψη νέων δεσμεύσεων για ψηφιακές και πράσινες θέσεις μαθητείας, εστιάζοντας στους οικονομικούς τομείς¹⁸ που θα βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της μετάβασης σε μια κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη. Θα φέρει σε επαφή κυβερνήσεις, κοινωνικούς εταίρους, επιχειρήσεις, επιμελητήρια, περιφέρειες, οργανώσεις νεολαίας, παρόχους επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και ομάδες προβληματισμού¹⁹. Συγκεκριμένα, η ανανεωμένη Συμμαχία θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

δέσμευση για ποιοτικές και αποτελεσματικές θέσεις μαθητείας και ενθάρρυνση των κρατών μελών και των επιχειρήσεων να την υλοποιήσουν, προωθώντας εθνικές συμμαχίες για θέσεις μαθητείας.

παροχή κινήτρων στις ΜΜΕ για τη διασφάλιση σταθερής προσφοράς ποιοτικών και αποτελεσματικών θέσεων μαθητείας.

κινητοποίηση των τοπικών και των περιφερειακών αρχών ως καταλυτών για θέσεις μαθητείας στο τοπικό επιχειρηματικό περιβάλλον.

ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου μέσω της πιο ενεργού συμμετοχής των εθνικών οργανώσεων κοινωνικών εταίρων.

ενεργός συμμετοχή των ευρωπαϊκών επιτροπών τομεακού κοινωνικού διαλόγου σε προγράμματα μαθητείας, με σκοπό την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με κοινές τομεακές δεσμεύσεις.

υποστήριξη της εκπροσώπησης των μαθητευομένων στα κράτη μέλη με την επανενεργοποίηση του Ευρωπαϊκού Δικτύου Μαθητευομένων.

Πέρα από την παροχή στήριξης στα κράτη μέλη όσον αφορά τη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ προς όφελος των προγραμμάτων μαθητείας και των σχετικών μεταρρυθμίσεων (βλ. επίσης ενότητα 6), η Επιτροπή θα δώσει νέα ώθηση στην Ευρωπαϊκή Συμμαχία για Θέσεις Μαθητείας.

5. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Όλες οι πρωτοβουλίες που παρουσιάζονται στην παρούσα ανακοίνωση **έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τους νέους της ΕΕ, είτε ετοιμάζονται να ξεκινήσουν τη δύσκολη μετάβαση από το σχολείο στην εργασία είτε αγωνίζονται να αντεπεξέλθουν στις πρώτες τους**

¹⁸ Όπως τομείς που συμβάλλουν στην κυκλική οικονομία, τη γαλάζια οικονομία, την κατασκευή και την ανακαίνιση βιώσιμων κτιρίων, τη γεωργία, την έξυπνη κινητικότητα και την ενέργεια.

¹⁹ Η ανανεωμένη Συμμαχία θα ενσωματωθεί στο Σύμφωνο για τις δεξιότητες, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού Θεματολογίου Δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα.

μεταβάσεις από μια θέση εργασίας σε μian άλλη. Η στήριξη αυτή δεν μπορεί να είναι αποσπασματική, καθώς τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι νέοι και τα υποκείμενα μειονεκτήματα είναι πολλαπλά και ποικίλα. Για τη συμπληρωματική αντιμετώπισή τους, η ενότητα αυτή περιλαμβάνει σειρά **συγκεκριμένων πρόσθετων μέτρων που συμβάλλουν στην απασχόληση των νέων.**

Οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης διαδραματίζουν καίριο ρόλο. Έχουν μακροχρόνια πείρα στους τομείς της διαχείρισης μεταβάσεων σταδιοδρομίας, της εύρεσης εργασίας, της συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης, της αναβάθμισης δεξιοτήτων και της επανειδίκευσης. Παρά τους διαρκείς δημοσιονομικούς περιορισμούς και τη νέα αύξηση της ανεργίας και των συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας, οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης έχουν αρθεί στο ύψος των περιστάσεων, με μια πολύτιμη ανταλλαγή πρώτων απαντήσεων, πληροφοριών για πιθανές παγίδες και επιτυχημένων παραδειγμάτων στο διάστημα αμέσως μετά την πανδημία COVID-19²⁰.

Η Επιτροπή θα στηρίζει το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης και θα ενισχύσει την ικανότητά του για αμοιβαία μάθηση. Το πανευρωπαϊκό δίκτυο θα αναλάβει να εξετάσει τις δυνατότητες ολοκληρωμένης αμοιβαίας μάθησης και ανταλλαγής καινοτόμων πρακτικών, προκειμένου να ενισχυθούν οι ικανότητες συμβολής των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης στη στήριξη της απασχόλησης των νέων. Η διαδικασία αυτή θα περιλαμβάνει την ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη και την εντατικοποίηση της προσέγγισης των ευάλωτων νέων.

Η υποστήριξη της αυτοαπασχόλησης αποτελεί ένα ακόμη σημαντικό μέσο για την επιτάχυνση της ανάκαμψης της αγοράς εργασίας. Ωστόσο, οι νέοι, σε μεγάλο βαθμό, δεν διαθέτουν τα δίκτυα που χρειάζονται για να αποκτήσουν πρόσβαση, για παράδειγμα, στη χρηματοδότηση επιχειρήσεων και σε επιχειρηματικές δεξιότητες. Μέσω της ουσιαστικής ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, θα ενισχυθούν τα υφιστάμενα δίκτυα για επίδοξους νέους επιχειρηματίες σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Τα δίκτυα αυτά φέρνουν σε επαφή νέους επιχειρηματίες με επιχειρήσεις, επιχειρηματίες-πρότυπα, εκκολαπτήρια επιχειρήσεων και άλλες τοπικές υπηρεσίες υποστήριξης νεοφυών επιχειρήσεων.

Η Επιτροπή θα υποστηρίξει την ενίσχυση των δικτύων για επίδοξους νέους επιχειρηματίες. Η υποστήριξη θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στις νέες γυναίκες, σε άλλες ομάδες που υφίστανται διακρίσεις ή σε ευάλωτες ομάδες, προωθώντας παράλληλα ευκαιρίες αυτοαπασχόλησης στην ψηφιακή και την πράσινη οικονομία.

²⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2020), Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης: Μέτρα και δραστηριότητες των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης για την αντιμετώπιση της νόσου COVID-19.

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα αυξάνει την ελκυστικότητα της αυτοαπασχόλησης για πολλούς νέους, οι οποίοι εμπνέονται από επιχειρηματικές σταδιοδρομίες που συνοδεύονται από θετικό και ουσιαστικό κοινωνικό αντίκτυπο. Επιπλέον, οι οργανώσεις της κοινωνικής οικονομίας, όπως οι συνεταιρισμοί και οι κοινωνικές επιχειρήσεις, συχνά είναι πιο ανθεκτικές στους οικονομικούς κύκλους. Καθιστούν πιο ευπροσάρμοστα τα οικοσυστήματα μέσα στα οποία λειτουργούν μέσω της κοινωνικής καινοτομίας και της κοινωνικής ένταξης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο και ωφελούν επίσης και εκείνους που είναι οι πλέον απομακρυσμένοι από την αγορά εργασίας.

Το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την κοινωνική οικονομία, που έχει προγραμματιστεί για το 2021, θα επικεντρωθεί επίσης στους νέους, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρηματικών ευκαιριών που προσφέρει η κοινωνική οικονομία, όπως η παροχή βοήθειας στις τοπικές κοινότητες, η σύναψη τοπικών πράσινων συμφωνιών και η ενεργοποίηση εύλωτων ομάδων²¹.

Οι νέοι που δεν έχουν ακόμη εισέλθει στην αγορά εργασίας ή που μόλις έκαναν το άλμα στον κόσμο της εργασίας ενδέχεται να μην έχουν πρόσβαση στην κοινωνική προστασία. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν ήδη θέσει σε εφαρμογή σειρά μέτρων έκτακτης ανάγκης για τη στήριξη εύλωτων ομάδων που δεν καλύπτονταν προηγουμένως, ώστε να αμβλυνθούν οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19. Αλλά ο κόσμος της εργασίας είχε ήδη γίνει πιο επισφαλής ακόμη και πριν από την κρίση.

Οι άτυπες μορφές απασχόλησης, όπως η εργασία σε πλατφόρμες, εμφανίζονται όλο και περισσότερο στους νέους. Δημιουργούν νέες ευκαιρίες για την είσοδο των νέων στην αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων όταν αυτοί χρειάζονται ευελιξία για να συνδυάσουν την εργασία με την εκπαίδευση ή με ευθύνες φροντίδας. Με βάση την περυσινή σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία, την οδηγία για διαφανείς και προβλέψιμους όρους εργασίας, καθώς και τις εργασίες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, πρέπει να αντιμετωπιστούν τα υφιστάμενα κενά όσον αφορά την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία στο πλαίσιο νέων μορφών εργασίας, με παράλληλη περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

Πρώτον, η Επιτροπή εξετάζει τις προκλήσεις που σχετίζονται με την εργασία σε πλατφόρμες και θα προτείνει το 2021 μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των ατόμων που εργάζονται μέσω ψηφιακών πλατφορμών.

Δεύτερον, το προσεχές πλαίσιο παρακολούθησης για την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία θα επικεντρωθεί στην πρόσβαση των ατόμων που εργάζονται με διάφορες μορφές απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων των άτυπων συμβάσεων, οι οποίες έχουν ιδιαίτερη

²¹ Επιπλέον, το σχέδιο δράσης θα διερευνήσει τρόπους βελτίωσης των επιχειρηματικών δεξιοτήτων των νέων στις οργανώσεις της κοινωνικής οικονομίας και τις κοινωνικές επιχειρήσεις, με βάση επίσης τις εμπειρίες από το πρόγραμμα «Erasmus για νέους επιχειρηματίες» και τις δράσεις που υποστηρίζονται από το EKT+.

σημασία για τους νέους. Αυτό θα συμβάλει στον εντοπισμό κενών και στην υποστήριξη δράσεων για την κάλυψή τους.

Τρίτον, η Επιτροπή θα δρομολογήσει μελέτη ειδικά για την πρόσβαση των νέων στην κοινωνική προστασία. Η μελέτη αυτή θα χαρτογραφήσει τις προϋποθέσεις λήψης ποικίλων παροχών σε διάφορες μορφές απασχόλησης, ώστε να καταστεί δυνατή η αναγκαία ανταλλαγή ορθών πρακτικών.

6. Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΕ ΤΡΟΦΟΔΟΤΕΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Η πρόταση της Επιτροπής για το πρόγραμμα Next Generation EU και τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό παρέχει σημαντικούς πόρους²² για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων, στο πλαίσιο σημαντικής δημοσιονομικής πρωτοβουλίας για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας. Βραχυπρόθεσμα, η πρωτοβουλία REACT-EU²³ θα εισφέρει στη χρηματοδότηση της πολιτικής για τη συνοχή κονδύλια ύψους 55 δισεκατομμυρίων ευρώ για την περίοδο 2020-2022. Από τα κονδύλια αυτά ποσό 5 δισεκατομμυρίων ευρώ προτείνεται να διατεθεί για το τρέχον έτος. Η πρόσθετη αυτή χρηματοδότηση θα διατεθεί στα κράτη μέλη με βάση διάφορα κριτήρια, ένα από τα οποία είναι η επίπτωση της τρέχουσας κρίσης στην ανεργία των νέων. Η συμπληρωματική ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου θα έχει ιδιαίτερη σημασία για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι νέοι και που έχουν ήδη διαπιστωθεί στα κράτη μέλη.

Επιπλέον, ο νεοπροτεινόμενος Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δίνει μια άνευ προηγουμένου ευκαιρία να επιταχυνθούν οι αναγκαίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις μεσοπρόθεσμα. Προτεινόμενα κονδύλια ύψους 560 δισεκατομμυρίων ευρώ θα στηρίξουν επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις που έχουν ουσιαστική σημασία για τη βιώσιμη ανάκαμψη και συνδέονται με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο.

Για να λάβουν τα κράτη μέλη στήριξη στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, θα πρέπει να καταρτίσουν σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Τα εν λόγω σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα πρέπει να καλύπτουν τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης, την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση, καθώς και τις σχετικές προτεραιότητες που προσδιορίζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου²⁴. Η

²² Όλα τα ποσά είναι σε τιμές 2018, με εξαίρεση τα 5 δισεκατομμύρια ευρώ της πρωτοβουλίας REACT-EU για το 2020.

²³ Χρηματοδοτείται από τα έσοδα του προγράμματος Next Generation EU για την περίοδο μετά το 2020 και με την προσαρμογή του τρέχοντος δημοσιονομικού πλαισίου για το 2020.

²⁴ Εν αναμονή της έγκρισής τους από το Συμβούλιο, οι προτάσεις της Επιτροπής για τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για το 2020, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση

παροχή προτεραιότητας στη στήριξη της απασχόλησης των νέων και στις σχετικές μεταρρυθμίσεις μπορεί να έχει διαρκή αντίκτυπο στο οικείο κράτος μέλος όσον αφορά το αναπτυξιακό δυναμικό, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την κοινωνική ανθεκτικότητα.

Οι προσπάθειες αυτές θα συμπληρωθούν κατά την περίοδο χρηματοδότησης 2021-2027 από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ με προτεινόμενο προϋπολογισμό ύψους 86 δισεκατομμυρίων ευρώ. Το Ταμείο θα στηρίζει το πλήρες φάσμα των μέτρων για την απασχόληση, την εκπαίδευση και την κατάρτιση που περιλαμβάνονται στην πρόταση για μια «Γέφυρα προς την απασχόληση — ενίσχυση των Εγγυήσεων για τη νεολαία», καθώς και των μέτρων για τις μεταρρυθμίσεις του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και των προγραμμάτων μαθητείας. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή υπέβαλε στις 28 Μαΐου 2020 τροποποιημένη νομοθετική πρόταση για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+. Προτείνει την ενίσχυση της σχετικής δέσμευσης για τα κράτη μέλη στα οποία η ανεργία των νέων είναι ιδιαίτερα υψηλή, ώστε να αφιερώσουν το 15 % των κονδυλίων τους στα μέτρα για την απασχόληση των νέων. Το Ταμείο αυτό αποτελεί σημαντική πηγή χρηματοδότησης της πρότασης για μια «Γέφυρα προς την απασχόληση — ενίσχυση των Εγγυήσεων για τη νεολαία»²⁵.

Οι πρωτοβουλίες που παρουσιάζονται στην παρούσα ανακοίνωση μπορούν επίσης να υποστηριχθούν μέσω άλλων μέσων της ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το InvestEU, στο πλαίσιο του σκέλους του «Κοινωνικές επενδύσεις και δεξιότητες» (με προτεινόμενο προϋπολογισμό 3,6 δισεκατομμυρίων ευρώ) και του νέου του Μηχανισμού Στρατηγικών Επενδύσεων (με προτεινόμενο προϋπολογισμό 31 δισεκατομμυρίων ευρώ), μπορούν να προσφέρουν σημαντικές, μελλοντικά βιώσιμες επενδύσεις στην υποδομή εκπαίδευσης και κατάρτισης, στον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και στη μετάβαση σε φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες. Ένα ειδικό σκέλος για τις ΜΜΕ στο πλαίσιο του InvestEU μπορεί να βοηθήσει τις μικρότερες επιχειρήσεις να καλύψουν τις ανάγκες τους για κατάρτιση και τις ικανότητές τους να προσλαμβάνουν νέους²⁶. Το Μέσο Τεχνικής

των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας (ΕΠΑΕ) και στην προώθηση της αναβάθμισης των δεξιοτήτων, ιδίως για τους νέους. Η Επιτροπή έχει προτείνει 19 συστάσεις για τις ΕΠΑΕ και τις υπηρεσίες απασχόλησης, καθώς και 22 συστάσεις για την προώθηση της ανάπτυξης δεξιοτήτων, την ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση και την ψηφιακή μάθηση. Οι εν λόγω ειδικές ανά χώρα συστάσεις θα αποτελέσουν σημαντικό οδηγό για τις σχετικές μεταρρυθμίσεις.

²⁵ Η Επιτροπή πρότεινε τα κράτη μέλη στα οποία το ποσοστό των εκτός απασχόλησης εκπαίδευσης ή κατάρτισης ατόμων υπερβαίνει τον μέσο όρο της ΕΕ να διαθέτουν το 15 % των κονδυλίων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (αντί του 10 % που είχε προταθεί προηγουμένως) σε μέτρα για την απασχόληση των νέων. Στο πλαίσιο της υποστήριξης προσφορών εργασίας, συνεχούς εκπαίδευσης, μαθητείας και πρακτικής άσκησης, θα είναι σημαντικό να επιδιωχθεί η καλύτερη εξισορρόπηση των τεσσάρων διαθέσιμων τύπων.

²⁶ Επιπλέον, το πρόγραμμα Erasmus+ θα αυξήσει σημαντικά τις ευκαιρίες για μάθηση και κατάρτιση στο εξωτερικό για νέους, εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η κοινή γεωργική πολιτική θα εξακολουθήσει να στηρίζει, με ενισχυμένο σύνολο μέσων, τους νέους που επιθυμούν να ασχοληθούν με τη γεωργία και τους νέους που ζουν σε αγροτικές περιοχές. Το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» και το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά θα

Υποστήριξης²⁷ μπορεί να στηρίξει τα κράτη μέλη στην προετοιμασία και την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, ιδίως στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και των πολιτικών για την αγορά εργασίας, κινητοποιώντας κονδύλια και τεχνική εμπειρογνομοσύνη της ΕΕ.

Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τη στήριξη της απασχόλησης των νέων, να αξιοποιήσουν τη μοναδική ευκαιρία κινητοποίησης δεκάδων δισεκατομμυρίων ευρώ από τον μελλοντικό προϋπολογισμό της ΕΕ για τον σκοπό αυτόν και να δώσουν προτεραιότητα σε ορισμένες από τις δράσεις που αναφέρονται παρακάτω. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν τα μέτρα που είναι τα πλέον κατάλληλα για τις συγκεκριμένες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν.

*Η συνολική φιλοδοξία της ΕΕ είναι να αυξηθεί το επίπεδο στήριξης της απασχόλησης των νέων σε σύγκριση με την περίοδο χρηματοδότησης 2014-2020, που εκτιμάται ότι ανέρχεται σε **22 δισεκατομμύρια ευρώ**²⁸. Οι προτεινόμενοι πρόσθετοι πόροι στο πλαίσιο του προγράμματος Next Generation EU και το πλήρες φάσμα των μέσων που παρέχονται από τον προτεινόμενο μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της ΕΕ (2021-2027) παρέχουν άνευ προηγουμένου ευκαιρίες για την επίτευξη αυτής της φιλοδοξίας.*

Η Επιτροπή θα συνεργαστεί ενεργά με τις εθνικές αρχές και θα εκπονήσει κατευθυντήριες γραμμές ώστε να διασφαλιστεί η διάθεση επαρκών πόρων της ΕΕ για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων. Ειδικότερα, η Επιτροπή θα ενθαρρύνει και θα υποστηρίξει τα κράτη μέλη ώστε να δώσουν προτεραιότητα στις επενδύσεις για την απασχόληση των νέων στην ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση και να αξιοποιήσουν την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ως κινητήρια δύναμη για τη δημιουργία θέσεων εργασίας στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Μη εξαντλητική επισκόπηση των πράξεων που μπορούν να υποστηριχθούν από τον μελλοντικό προϋπολογισμό της ΕΕ, με αποτελέσματα που αναμένονται βραχυπρόθεσμα, ιδίως με τη χρήση των πόρων του προγράμματος Next Generation EU και του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού:

Προγράμματα μειωμένου ωραρίου εργασίας που απευθύνονται σε νέους εργαζομένους και παρόμοια μέτρα για νέους αυτοαπασχολούμενους, με στόχο την προστασία τους, ιδίως από τον κίνδυνο ανεργίας, καθώς και από την απώλεια εισοδήματος.

συμβάλουν στη χρηματοδότηση του στόχου της προώθησης της απασχόλησης των νέων, ιδίως μέσω δράσεων που αποσκοπούν στην απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων και στην προώθηση της επιχειρηματικότητας για τους νέους.

²⁷ COM(2020) 409 final.

²⁸ Το ποσό αυτό περιλαμβάνει τις επενδύσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων, συμπεριλαμβανομένης της εθνικής συγχρηματοδότησης.

Κοινωνική προστασία με τη μορφή αναπλήρωσης εισοδήματος ή συμπληρωματικού εισοδήματος, όπως παροχές ανεργίας, πληρωμές εφάπαξ ποσών ή πληρωμές αναρρωτικών αδειών σε νέους εργαζομένους που ήταν προηγουμένως αποκλεισμένοι και/ή είχαν περιορισμένη πρόσβαση στην κοινωνική προστασία λόγω αυστηρών κριτηρίων επιλεξιμότητας ή λόγω του εργασιακού καθεστώτος τους (π.χ. οι αυτοαπασχολούμενοι).

Άμεσες επιδοτήσεις για τους μαθητευόμενους σε ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης των αμοιβών τους, της παροχής πριμοδοτήσεων πρόσληψης και της κάλυψης έκτακτων κοινωνικών εισφορών, καθώς επίσης της κάλυψης των αμοιβών των εκπαιδευτών και των κοινωνικών εισφορών τους, με στόχο τη σταθεροποίηση και την αύξηση της προσφοράς ποιοτικών και αποτελεσματικών θέσεων μαθητείας.

Άμεσες επιδοτήσεις για την πρόσληψη προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιδοτήσεων μισθού, των πριμοδοτήσεων πρόσληψης για νέες προσλήψεις και των προσωρινών εισφορών σε συστήματα κοινωνικής προστασίας, με στόχο τη διευκόλυνση της απόκτησης εργασιακής εμπειρίας και/ή της εισόδου σε ποιοτικές πρώτες θέσεις εργασίας για νέους. Τα μέτρα αυτά είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά αν στοχοθετηθούν σωστά και συνδυάζονται με μέτρα κατάρτισης.

Οικονομική ενίσχυση για σπουδαστές, είτε παρακολουθούν παραδοσιακά (με παρουσία στο πανεπιστήμιο) είτε υβριδικά (συνδυασμός παραδοσιακής και ηλεκτρονικής φοίτησης) είτε διαδικτυακά προγράμματα, υπό μορφή επιχορηγήσεων ή δανείων με ευνοϊκά επιτόκια και κρατικές εγγυήσεις, ώστε να μπορούν οι νέοι να παρατείνουν τις σπουδές τους ή να επανέλθουν στην εκπαίδευση ή την κατάρτιση.

Κύκλοι κατάρτισης μικρής διάρκειας (όπως κύκλοι μαθημάτων μικρής διάρκειας, εντατικά προγράμματα πρακτικής κατάρτισης ή εργαστήρια) για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων άνεργων ή οικονομικά μη ενεργών νέων, με στόχο την άμεση ένταξή τους στην αγορά εργασίας, με επίκεντρο π.χ. τις ψηφιακές δεξιότητες, τις πράσινες δεξιότητες, τις επιχειρηματικές δεξιότητες και τις δεξιότητες διαχείρισης σταδιοδρομίας.

Διαδρομές επανένταξης στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων δεύτερης ευκαιρίας, ιδίως για άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση και για νέους με χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων.

Τοποθέτηση μαθητευομένων από αφερέγγυες επιχειρήσεις σε άλλες επιχειρήσεις ή ενδοεταιρικά κέντρα κατάρτισης.

Επιχορηγήσεις και δάνεια εκκίνησης σε νέους επιχειρηματίες, με στόχο την ίδρυση νέων επιχειρήσεων και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Μη εξαντλητική επισκόπηση των πράξεων προτεραιότητας που μπορούν να υποστηριχθούν για την αποτροπή νέας κρίσης στον τομέα της απασχόλησης των νέων, με αποτελέσματα που

αναμένονται μεσοπρόθεσμα, ιδίως με τη χρήση των πόρων του προγράμματος Next Generation EU και του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού:

Δημιουργία ικανοτήτων στις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, π.χ. με στόχο την προσέγγιση μεγαλύτερου αριθμού νέων (συμπεριλαμβανομένων των ευάλωτων ομάδων), την παροχή πιο εξατομικευμένης υποστήριξης (όσον αφορά την παροχή συμβουλών και καθοδήγησης) και την ενίσχυση της παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών.

Ενισχυμένα συστήματα χαρτογράφησης, συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης και ικανότητες παρακολούθησης για τον εντοπισμό των νέων που είναι (ή κινδυνεύουν να καταστούν) άνεργοι ή οικονομικά μη ενεργοί, καθώς και μέτρα εφαρμογής για την αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, ώστε να υποστηριχθεί η βελτίωση της στρατηγικής για την πρόληψη.

Δίκτυα νεαρών επιχειρηματιών, προγράμματα καθοδήγησης και εκκολαπτήρια επιχειρήσεων για να βοηθηθούν οι επίδοξοι επιχειρηματίες, και ιδίως οι νέες και τα άτομα που προέρχονται από ομάδες που υφίστανται διακρίσεις ή από περιθωριοποιημένες ομάδες, να εισέλθουν στην αγορά εργασίας και να αναπτύξουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για διάφορα επιχειρηματικά μοντέλα, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής επιχειρηματικότητας.

Κατάρτιση σε θέματα διαχείρισης της σταδιοδρομίας στην τυπική εκπαίδευση και κατάρτιση, με σκοπό την προετοιμασία των νέων για έναν ασταθή, επισφαλή κόσμο εργασίας και την επεξήγηση πιθανών ενεργειών για την εξεύρεση εργασίας ή τη λήψη στήριξης.

Υλοποίηση μεταρρυθμίσεων στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και της μαθητείας, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν επενδύσεις σε μεταρρυθμίσεις των προγραμμάτων σπουδών με σκοπό την αύξηση της συνάφειάς τους για την αγορά εργασίας, της ευελιξίας τους και της διαμόρφωσής τους κατά ενότητες, την επέκταση των υψηλότερου επιπέδου προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης²⁹, τη δημιουργία συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας και παρακολούθησης των αποφοίτων, την κατάρτιση των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και τη στήριξη της κινητικότητας εκπαιδευόμενων, εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών στο πλαίσιο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Επενδύσεις σε υποδομές και τεχνολογία ψηφιακής μάθησης και σε σύγχρονο βιομηχανικό εξοπλισμό και τεχνολογίες για τις σχολές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και τα κέντρα κατάρτισης ΕΕΚ (συμπεριλαμβανομένων των κέντρων επαγγελματικής αριστείας), με στόχο τον εξοπλισμό της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση.

²⁹ Προγράμματα επιπέδου 5 έως 8 στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ).

Επενδύσεις σε διεπιχειρησιακά κέντρα κατάρτισης (είτε με τη δημιουργία νέων κέντρων, είτε με την ενίσχυση υφιστάμενων, είτε με την ενσωμάτωσή τους σε κέντρα επαγγελματικής αριστείας), ώστε να βοηθηθούν οι ΜΜΕ να παράσχουν σύγχρονη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και μαθητεία.

Επενδύσεις για την αύξηση της σύνδεσης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με την αγορά εργασίας, μεταξύ άλλων στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μέσω της στήριξης εταιρικών σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που υποστηρίζουν βασικά βιομηχανικά οικοσυστήματα και δίκτυα ΜΜΕ, καθώς και με τη μεγαλύτερη ένταξη της μάθησης στον χώρο εργασίας στα υφιστάμενα προγράμματα.

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να κινητοποιήσουν την ισχυρή ενωσιακή αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών για τη στήριξη των νέων στο πλαίσιο της ανάκαμψης από την πανδημία COVID-19. Το οφείλουμε στα εκατομμύρια πτυχιούχους, νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας και άτομα που βρίσκονται στις πρώτες τους μεταβάσεις από μια θέση εργασίας σε μιαν άλλη να κινητοποιήσουμε όλη τη στήριξη που μπορούμε να τους προσφέρουμε, ώστε να αναπτύξουν το πλήρες δυναμικό τους. Τώρα είναι η ώρα να επενδύσουμε στην επόμενη γενιά μας, βοηθώντας τους νέους να γίνουν η κινητήρια δύναμη για μια ψηφιακή και πράσινη οικονομία.

Οι προτάσεις για συστάσεις του Συμβουλίου σχετικά με μια «Γέφυρα προς την απασχόληση — ενίσχυση των Εγγυήσεων για τη νεολαία» και την «Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα» παρέχουν τα πλαίσια. Η Επιτροπή πρότεινε επίσης μέσα για την παροχή της απαραίτητης χρηματοδότησης. Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να εγκρίνουν γρήγορα και τις δύο προτάσεις και να αξιοποιήσουν πλήρως το δυναμικό του προϋπολογισμού της ΕΕ κατά την ενίσχυση της στήριξης της απασχόλησης των νέων.

Η συνεργασία θα είναι ύψιστης σημασίας. Η προώθηση της απασχόλησης των νέων απαιτεί ισχυρή συνεργασία μεταξύ όλων των φορέων (ιδίως των κοινωνικών εταίρων, του εκπαιδευτικού τομέα και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών), καθώς και μεταξύ των αρχών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Σε επίπεδο ΕΕ, η Επιτροπή θα δώσει νέα ώθηση στην **Ευρωπαϊκή Συμμαχία για Θέσεις Μαθητείας**, ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα προγράμματα μαθητείας διαδραματίζουν τον ρόλο τους στην ανάκαμψη της αγοράς εργασίας. Η Επιτροπή βασίζεται στις συνεχείς προσπάθειες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και προτείνει να συζητηθεί η ενίσχυση της στήριξης της απασχόλησης των νέων και με τα δύο όργανα. Πρόκειται για κοινή προσπάθεια προς όφελος της επόμενης γενιάς.